

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา
ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนากรุงศรีอยุธยา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดย นางสาวสาวิตรี ม่วงพรวน
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำนำ

ชุดกิจกรรม เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ จัดทำขึ้นจากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ฝึกการเรียนรู้ร่วมกัน แก้ปัญหาร่วมกัน และรู้จักการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี โดยเน้นที่กระบวนการในการแสวงหาความรู้ของนักเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม และให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรม เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา ชุดนี้ จะช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจง	1
คำแนะนำสำหรับครู.....	2
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	3
ใบคำสั่ง	4
แบบทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	5
ใบความรู้ เรื่อง การสถาปนากรุงศรีอยุธยา	6
ใบกิจกรรมที่ 1	11
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1	12
ใบกิจกรรมที่ 2	13
เฉลยใบกิจกรรมที่ 2	14
แบบทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	15
เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	16

คำชี้แจงของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กำหนดระยะเวลาในการใช้ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียดและส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. สารการเรียนรู้

1. การสถาปนากรุงศรีอยุธยา
2. ผู้ก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา
3. ที่ตั้งกรุงศรีอยุธยา
4. รายพระนามพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. อธิบายการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาได้
2. อธิบายถึงเหตุผลการเลือกที่ตั้งในการสร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีได้
3. สามารถบอกพระนามและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์องค์สำคัญของ

กรุงศรีอยุธยาได้

ด้านทักษะสังคม

นักเรียนมีทักษะในการทำงาน และทักษะในการร่วมปฏิบัติงานกลุ่ม

ด้านเจตคติ

นักเรียนเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนากรุงศรีอยุธยา ประกอบด้วย

1. ใบคำสั่ง
2. แบบทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การสถาปนากรุงศรีอยุธยา
4. ใบกิจกรรมที่ 1
5. เฉลยใบกิจกรรมที่ 1
6. ใบกิจกรรมที่ 2
7. เฉลยใบกิจกรรมที่ 2
8. แบบทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

คำแนะนำสำหรับครู

จุดประสงค์สำคัญประการหนึ่งของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น บทบาทของครูในการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้จึงควรเปลี่ยนจาก “ผู้สอน” โดยตรงมาเป็น “ผู้ดูแลและช่วยเหลือนักเรียน” แทน บทบาทครูผู้สอน มีดังนี้

1. เตรียมเอกสารสำหรับนักเรียนในการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 2 แผน
- 1.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมเท่ากับจำนวนนักเรียน
- 1.3 ใบกิจกรรมที่ 1 และ 2 เตรียมเท่ากับจำนวนของนักเรียน เพื่อแจกให้นักเรียนทำ (เพราะไม่อนุญาตให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบกิจกรรมในเล่มชุดกิจกรรมการเรียนรู้)
- 1.4 แบบทดสอบก่อน-หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เตรียมเท่ากับจำนวนของนักเรียน

2. แจกชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมกับใบกิจกรรมที่ 1 และ 2 และแบบทดสอบก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนทุกคน พร้อมทั้งชี้แจงวิธีเรียนโดยใช้กิจกรรมที่ถูกต้อง เช่น ต้องศึกษาด้วยตนเอง และปฏิบัติตามขั้นตอนหรือคำชี้แจงที่ระบุไว้ในบทเรียนแต่ละตอนอย่างเคร่งครัด

3. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ยังไม่เข้าใจบทเรียน ศึกษาซ้ำอีกจนกว่าจะเข้าใจ

4. ครูคอยช่วยเหลือและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียนได้ตลอดเวลา เพื่อสร้างความมั่นใจและความเข้าใจในบทเรียนให้แก่นักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

5. หลังจากนักเรียนศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้จบลงทุกคน ครูอาจช่วยสรุปซักถาม หรือทบทวนอีกครั้งหนึ่งตามความจำเป็น เพื่อช่วยเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

ก่อนการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนา อาณาจักรอยุธยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้นักเรียนทำความเข้าใจในวิธีการศึกษา ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่แจ้งไว้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. **ไม่ควร**ขีด/เขียน ข้อความหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ลงในชุดกิจกรรมการเรียนรู้
2. นักเรียนต้องซื้อสัตย์ต่อตนเอง **ห้าม**เปิดดูคำตอบก่อน
3. ให้ทำแบบทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ จากนั้นจึงตรวจดูคำตอบ จากเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน พร้อมทั้งบันทึกคะแนนที่ได้
4. ให้ศึกษาเนื้อหาของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อยู่วิทยาความรู้ เรียงตามลำดับไปที่ละหน้า **ไม่ควร**ศึกษาข้ามหน้า เนื่องจากได้มีการกำหนดบทเรียนไว้เรียงตามลำดับเนื้อหาและความยาก-ง่ายไว้
5. เมื่อศึกษาจบในแต่ละใบความรู้ ให้นักเรียนทำงานตามคำสั่งของใบกิจกรรมนั้นๆ
6. นักเรียนสามารถตรวจคำตอบของใบกิจกรรมในหน้าถัดไป หากคำตอบของนักเรียน ไม่ตรงกับเฉลย ให้นักเรียนกลับไปศึกษาเนื้อหาในของใบความรู้เดิมอีกครั้ง จนเข้าใจเนื้อหาและคำตอบได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องแก้ไขคำตอบเดิม ศึกษาเช่นนี้ไปจนครบทุกหน้าและตอบคำถามทุกคำถาม
7. ทำแบบทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ ตรวจคำตอบจากเฉลย พร้อมทั้งบันทึกคะแนนที่ได้
8. ตรวจสอบความก้าวหน้า พร้อมทั้งพิจารณาข้อเสนอแนะที่แจ้งให้ทราบ
9. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้และใบกิจกรรมทุกชิ้นส่งครูหลังเสร็จการศึกษาโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

คำสั่ง อ่านใบคำสั่งให้เข้าใจ แล้วปฏิบัติให้ครบทุกขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. แบ่งกลุ่มๆ ละ 4-5 คน ศึกษาคำชี้แจงของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ชุดที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา และคำแนะนำสำหรับนักเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารับ ใบกิจกรรมที่ 1 และ 2 และแบบทดสอบก่อน-หลัง ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กับครูหรือกล่องเอกสารที่ครูจัดเตรียมให้
3. ทำทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ โดยทำแบบทดสอบลงในแบบทดสอบที่ครูแจกให้ ซึ่งมีเหมือนกันกับในชุดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้
5. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา
6. นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมที่ระบุไว้ในใบกิจกรรมที่ 1-2 เพื่อสามารถช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ในส่วนเนื้อหา
7. ขณะปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถปรึกษากันในกลุ่มและสามารถขอคำแนะนำจากครูได้
8. ตอบคำถามในใบกิจกรรมที่ 1 และ 2 และนักเรียนสามารถตรวจสอบคำตอบได้จากเฉลยใบกิจกรรม
9. ทำแบบทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ โดยทำแบบทดสอบลงในแบบทดสอบที่ครูแจกให้ ซึ่งมีเหมือนกันกับในชุดกิจกรรมการเรียนรู้
10. ตรวจสอบคำตอบจากเฉลยพร้อมทั้งบันทึกคะแนนที่ได้
11. ตรวจสอบความก้าวหน้า พร้อมทั้งพิจารณาข้อเสนอแนะที่แจ้งให้ทราบ

แบบทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1

เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษรในหมวด ข มาเติมหน้าหมวด ก ให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน
(คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

หมวด ก	หมวด ข
() 1.สถานที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยา	ก.เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำล้อมรอบ
() 2. กษัตริย์ผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี	ข.สมเด็จพระมหินทราธิราช
() 3. สาเหตุการอพยพคนมาสร้างเมืองใหม่	ค. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
() 4. แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านกรุงศรีอยุธยา	ง. 33 พระองค์
() 5.จำนวนกษัตริย์รวมทั้งสิ้นในอาณาจักรอยุธยา	จ. 417 ปี
() 6.การศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ทำให้เกิดความรู้สึก	ฉ. แม่น้ำลพบุรี ป่าสัก และเจ้าพระยา
() 7. การตอบแทนบุญคุณพระมหากษัตริย์ไทย	ช.สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
() 8.สาเหตุที่ทำให้กรุงศรีอยุธยาเสียกรุงทั้ง 2 ครั้ง	ซ. โรคระบาด ความแห้งแล้ง
() 9.ระยะเวลาที่อาณาจักรอยุธยาเป็นราชธานี	ณ. บริเวณหนองโสน
() 10. สงครามยุทธหัตถี	ญ. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
	ฎ. หวงแหวน ภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ไทย
	ฏ. รักสามัคคี เป็นคนดีของชาติ
	ฐ. ขาดความรักความสามัคคี
	ฑ. แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การสถาปนากรุงศรีอยุธยา

1. การสถาปนากรุงศรีอยุธยา

อาณาจักรอยุธยาสถาปนาขึ้นเมื่อ 1893 บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงเป็นผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีได้เป็นผลสำเร็จ เพราะทรงเป็นกษัตริย์ที่มีความสามารถทั้งในด้านการเมืองและการสงครามนอกจากนี้ บริเวณที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาเป็นชัยภูมิที่เหมาะสมในด้านยุทธศาสตร์และด้านเศรษฐกิจ อาณาจักรอยุธยาจึงสามารถดำรงความเจริญสืบต่อกันมาได้ถึง 417 ปี จึงสูญเสียดุลยภาพแก่พม่าในพ.ศ. 2310 นับเป็นการสิ้นสุดอาณาจักรอยุธยา

สถานที่ตั้ง อาณาจักรอยุธยา เคยเป็นราชธานีของไทย
ที่มา : <http://heritage.mod.go.th/nation/park/park20.htm>

2. ผู้ก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา

ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีได้มีพัฒนาการของบ้านเมือง และรัฐเล็ก ๆ ที่รวมตัวกันเป็นมานานหลายร้อยปี กลุ่มรัฐดังกล่าวแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีรัฐสุพรรณภูมิ (สุพรรณบุรี) เป็นแกน กับกลุ่มทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีรัฐละโว้ (ลพบุรี) เป็นแกน กลุ่มรัฐทั้งสองได้ติดต่อสัมพันธ์กันเมื่อพระเจ้าอู่ทองฝ่ายละโว้อภิเษกสมรสกับพระธิดาแห่งสุพรรณภูมิ จึงทำให้รัฐทั้ง 2 รวมเข้าด้วยกัน

ต่อมาเมืองอุททองเกิดภัยธรรมชาติเกิดขาดแคลนน้ำ และเกิดโรคระบาดผู้คนล้มตายจำนวนมาก พระเจ้าอุททองจึงอพยพผู้คนมาตั้งหลักแหล่งที่เมืองโยธยา ซึ่งเป็นเมืองสำคัญของละโว้ ต่อมาพระองค์ทรงสร้างเมืองใหม่ และพระราชวังขึ้นที่ตำบลหนองโสน หรือบึงพระราม และสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีใน พ.ศ. 1893 พระเจ้าอุททองทรงขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์พระองค์แรกของกรุงศรีอยุธยา ทรงพระนามว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อุททอง) และพระราชทานนามพระนคร แห่งใหม่นี้ว่า “กรุงเทพวารวดี ศรีอยุธยา” หรือเรียกสั้นๆ ว่า “กรุงศรีอยุธยา”

นี่คือ ภาพวาดจำลอง
เมืองกรุงศรีอยุธยา

ภาพจำลองเมืองกรุงศรีอยุธยา
ที่มา : <http://www.mod.go.th>

3. ที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยา

ทำเลที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาอยู่ในบริเวณที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างมีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านถึง 3 สาย ได้แก่

- แม่น้ำลพบุรี ไหลทางทิศเหนืออ้อมไปทางทิศตะวันตก
- แม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันออก
- แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลจากทิศตะวันตกอ้อมไปทางทิศใต้

แม่น้ำทั้ง 3 สายไหลมาบรรจบกันล้อมรอบราชธานี ทำให้แผ่นดินนี้มีลักษณะเป็นเกาะ มีสถานคล้ายเรือสำเภา คนทั่วไปเรียกอยุธยาว่า “เกาะเมือง” อยุธยาจึงมีทำเลทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การเป็นราชธานีดังนี้

1. เป็นที่ที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร
2. สะดวกแก่การคมนาคม เพราะตั้งอยู่ในเส้นทางค้าขาย และเป็นเส้นทางเดินเรือสู่ทะเลทางอ่าวไทย ทำให้ติดต่อกับหัวเมืองอื่นๆ รวมทั้งสามารถติดต่อกับต่างประเทศทางทะเลได้สะดวก เรือเดินทะเลสามารถเล่นจากแม่น้ำเข้ามาทอดสมอได้ถึงหน้าเมือง
3. มีความเหมาะสมด้านยุทธศาสตร์ป้องกันแผ่นดิน กล่าวคือ ข้าศึกจะล้อมกรุงศรีอยุธยาได้เพียงหน้าแล้งเท่านั้น เมื่อถึงฤดูน้ำหลากท่วมขังรอบตัวเมืองทำให้ข้าศึกเข้าตีไม่สะดวก เป็นอุปสรรคต่อการที่ข้าศึกจะโจมตีและทำให้ขาดแคลนเสบียงอาหาร ข้าศึกจึงต้องถอยทัพกลับไป

4. รายนามพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา

เมื่อแรกสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีเป็นช่วงที่อาณาจักรสุโขทัยเริ่มเสื่อมอำนาจลง ดังนั้นกรุงศรีอยุธยาจึงสามารถรวมเมืองสำคัญๆ อยู่บริเวณใกล้เคียงลพบุรี และสุพรรณบุรีจึงสามารถตั้งเป็นอาณาจักรที่มั่นคงและพระมหากษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยาในเวลาต่อมาก็ได้ทำให้กรุงศรีอยุธยามีความเจริญรุ่งเรืองสืบต่อมา

ตลอดระยะเวลายาวนานถึง 417 ปีที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีมีพระมหากษัตริย์ปกครองสืบต่อกันมา 5 ราชวงศ์ รวมทั้งสิ้น 33 พระองค์

รัชกาล ที่	รายพระนาม	ปีที่ครองราชย์	เหตุการณ์หรือพระราช กรณียกิจที่สำคัญ
1. ราชวงศ์อู่ทอง			
1	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)	พ.ศ.1893-1912	- สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี - จัดระเบียบการปกครองแบบจตุสดมภ์
2	สมเด็จพระราเมศวร	พ.ศ.1912-1913 (ครองราชย์ครั้งที่ 1)	
2. ราชวงศ์สุพรรณภูมิ			
3	สมเด็จพระบรม ราชาธิราชที่ 1 (ขุนหลวงพองั่ว)	พ.ศ.1913-1931	- สุโขทัยยอมอยู่ใต้อำนาจอยุธยา
4	สมเด็จพระเจ้าทองลัน (หรือพระเจ้าทองจันทร์)	พ.ศ.1931-1931	
	สมเด็จพระราเมศวร	พ.ศ.1931-1938 (ครองราชย์ครั้งที่ 2)	
5	สมเด็จพระราชาธิราช	พ.ศ.1938-1952	- สุโขทัยประกาศอิสรภาพ

รัชกาล ที่	รายพระนาม	ปีที่ครองราชย์	เหตุการณ์หรือพระราช กรณียกิจที่สำคัญ
6	สมเด็จพระอินทราชา (เจ้านครินทร์)	พ.ศ.1952-1967	- อยู่ยากับมามีอำนาจเหนือสุโขทัยอีก
7	สมเด็จพระบรมราชาธิราช ที่ 2 (เจ้าสามพระยา)	พ.ศ.1967-1991	- รบชนะราชอาณาจักรเขมร - รวมสุโขทัยกับอยุธยาเมื่อ พ.ศ.1981
8	สมเด็จพระบรมไตร โลกนาถ	พ.ศ.1991-2031	- ปฏิรูปการปกครองรวมอำนาจเข้าสู่ ศูนย์กลางและใช้ระบบศักดินา
9	สมเด็จพระบรม ราชาธิราช ที่ 3	พ.ศ.2031-2034	
10	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2	พ.ศ.2034-2072	- หล่พระศรีสรรเพชญ - โปรตุเกสเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับ ไทย
11	สมเด็จพระบรม ราชาธิราช ที่ 4 (หน่อพุทธางกูร)	พ.ศ.2072-2076	
12	สมเด็จพระรัษฎาธิราช กุมาร	พ.ศ.2076-2077	
13	สมเด็จพระไชยราชาธิราช	พ.ศ.2077-2089	- อยุธยาทำสงครามกับพม่าเป็นครั้งแรก - ล้านนาเป็นเมืองประเทศราชของอยุธยา
14	สมเด็จพระยอดฟ้า (หรือพระแก้วฟ้า)	พ.ศ.2089-2091	
15	สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ	พ.ศ.2091-2111	- อยุธยาเสียสมเด็จพระสุริโยทัย ในการรบกับพม่าเมื่อ พ.ศ.2091 - อยุธยาแพ้พม่าในสงครามช้างเผือกเมื่อ พ.ศ.2106
16	สมเด็จพระมหินทราธิราช	พ.ศ.2111-2112	- เสียกรุงแก่พม่าครั้งที่1เมื่อ พ.ศ.2112

3.ราชวงศ์สุโขทัย			
รัชกาล ที่	รายพระนาม	ปีที่ครองราชย์	เหตุการณ์หรือพระราช กรณียกิจที่สำคัญ
18	สมเด็จพระนเรศวร มหาราช	พ.ศ.2133-2148	-อยู่ยงาชนะพม่าในสงครามยุทธหัตถี พ.ศ.2135
19	สมเด็จพระเอกาทศรถ	พ.ศ.2148-2163	-ส่งทูตไปฮอลันดา นับเป็นทูตไทยคณะ แรกที่ไปเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศใน ยุโรป
20	พระศรีเสาวภาคย์	พ.ศ.2163-2163	
21	สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม	พ.ศ.2163-2171	-พบรอยพระพุทธรูปพระสุทนต์ -ทรงนิพนธ์กาพย์มหาชาติ
22	สมเด็จพระเชษฐาธิราช	พ.ศ.2171-2173	
23	สมเด็จพระอาทิตยวงศ์	พ.ศ.2173-2173	
4.ราชวงศ์ปราสาททอง			
24	สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง	พ.ศ.2173-2198	-เขมรถกเป็นเมืองประเทศราช ของ อยุธยา
25	สมเด็จพระเจ้าฟ้าไชย	พ.ศ.2198-2199	
26	สมเด็จพระศรีสุธรรมราชา	พ.ศ.2199-2199	
27	สมเด็จพระนารายณ์ มหาราช	พ.ศ.2199-2231	-ส่งออกพระวิสุทธิสุนทร (โกษาปาน) เป็นทูตไปฝรั่งเศส -รับวิทยากรจากชาติตะวันตก
5. บ้านพลูหลวงราชวงศ์			
28	สมเด็จพระเพทราชา	พ.ศ.2231-2245	-ความสัมพันธ์กับฝรั่งเศสสิ้นสุดลง -การค้ากับต่างประเทศลดลง
29	สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 (พระเจ้าเสือ)	พ.ศ.2245-2252	
30	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้าย สระ	พ.ศ.2252-2275	-เขมรรยอมถวายบรรณาการให้ไทย
31	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรม โกศ	พ.ศ.2275-2301	-ส่งสมณทูตไปฟื้นฟูพระพุทธศาสนา โกศ
32	สมเด็จพระเจ้าอุทุมพร	พ.ศ.2301-2301	
33	สมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์ อมรินทร์(พระเจ้าเอกทัศ)	พ.ศ.2301-2310	-เสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2310 สิ้นสุดอาณาจักรอยุธยา

ใบกิจกรรมที่ 1

- คำชี้แจง 1. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ 4-5 คน และนักเรียนทุกกลุ่มชมวีดิทัศน์ เรื่องกรุงศรีอยุธยาในช่วงการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา
2. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามกิจกรรมที่ 1 (ใช้เวลา 60 นาที)

คำถามกิจกรรมที่ 1

1. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดที่ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และมีพระมหากษัตริย์ปกครองติดต่อกันกี่พระองค์ เป็นเวลากี่ปี

ตอบ.....

.....

.....

.....

2. เหตุใดสมเด็จพระเจ้าอู่ทองจึงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

ตอบ.....

.....

.....

.....

3. การที่กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่ในภูมิประเทศที่เป็นเกาะ มีแม่น้ำล้อมรอบส่งผลได้อย่างไร

ตอบ.....

.....

.....

.....

4. จงบอกความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อพระมหากษัตริย์ไทยที่ เป็นผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยา

ตอบ.....

.....

.....

.....

1. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดที่ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และมีพระมหากษัตริย์ปกครองติดต่อกันกี่พระองค์ เป็นเวลากี่ปี

ตอบ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เป็นปฐมกษัตริย์ผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีกษัตริย์ปกครองรวมทั้งสิ้น 33 พระองค์ เป็นเวลา 417 ปี

2. เหตุใดสมเด็จพระเจ้าอู่ทองจึงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

ตอบ เพราะกรุงสุโขทัยเสื่อมอำนาจลง และสถานที่ตั้งเมืองหลวงใหม่เป็นทำเลที่เหมาะสม มีความอุดมสมบูรณ์ สะดวกแก่การคมนาคม และเป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การป้องกันข้าศึกศัตรู

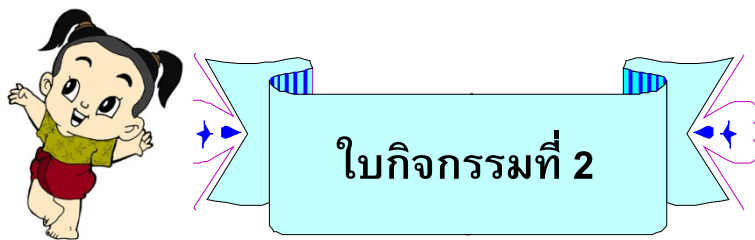
3. การที่กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่ในภูมิประเทศที่เป็นเกาะ มีแม่น้ำล้อมรอบส่งผลได้อย่างไร

ตอบ มีความอุดมสมบูรณ์ สะดวกแก่การคมนาคม และเหมาะสมด้านยุทธศาสตร์การสู้รบ

4. จงบอกความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยา

ตอบ ซาบซึ้งใจ และภาคภูมิใจในความเก่งกล้าของพระเจ้าอู่ทอง ที่ทำให้กรุงศรีอยุธยาเป็นปึกแผ่นมั่นคง

คำชี้แจง

1. กิจกรรมต่อไปนี้จะใช้เวลาในการเรียนรู้ 60 นาที
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเนื้อหาเพิ่มเติมในใบความรู้ที่ 1 การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา
3. นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกับตอบคำถามกิจกรรมที่ 2 ด้วยการช่วยกันระดมความคิดและตอบคำถามในใบกิจกรรมที่ 2
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน เพื่อนำเสนอผลงานการตอบคำถามในคำถามท้ายกิจกรรมที่ 2
5. นักเรียนร่วมกันเฉลยคำถามท้ายกิจกรรมที่ 2 และตรวจคำตอบในกลุ่มตนเอง

คำถามกิจกรรมที่ 2

1. อาณาจักรอยุธยา มีพระมหากษัตริย์ปกครองรวมทั้งสิ้นกี่พระองค์ จากพระราชวงศ์สำคัญใดบ้าง

ตอบ.....

2. พระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช คือเหตุการณ์ใด

ตอบ.....

3. ประวัติศาสตร์ชาติไทยรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบันเพราะบรรพบุรุษพระมหากษัตริย์ไทยนักเรียนจะปกป้องสถาบันนี้ให้ดำรงอยู่คู่กับชาติไทยตลอดไปอย่างไร

ตอบ.....

- ข้อที่ 4. หลังจากที่ได้ศึกษาพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยอยุธยาแล้ว นักเรียนเกิดความรู้สึกเช่นใด

ตอบ.....

เฉลยใบงานกิจกรรมที่ 2

1. อาณาจักรอยุธยา มีพระมหากษัตริย์ปกครองรวมทั้งสิ้นกี่พระองค์ จากพระราชวงศ์สำคัญใดบ้าง

ตอบ 33 พระองค์ จาก 5 ราชวงศ์ ได้แก่ ราชวงศ์อู่ทอง สุพรรณภูมิ สุโขทัย ปราสาททอง และบ้านพลูหลวง

2. พระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช คือเหตุการณ์ใด

ตอบ 1. รบชนะในสงครามยุทธหัตถี

2. กอบกู้อิสรภาพให้แก่กรุงศรีอยุธยา ในเหตุการณ์เสียกรุงครั้งที่ 1 ให้แก่พม่า

3. ประวัติศาสตร์ชาติไทยรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบันเพราะบรรพบุรุษพระมหากษัตริย์ไทยนักเรียนจะปกป้องสถาบันนี้ให้ดำรงอยู่คู่กับชาติไทยตลอดไปอย่างไร

ตอบ รักสามัคคี ประพฤติดีเป็นคนดี รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

4. หลังจากที่ได้ศึกษาพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยอยุธยาแล้ว นักเรียนเกิดความรู้สึกเช่นใด

ตอบ ชาบซึ่งในความกล้าหาญของพระกษัตริย์ไทยในสมัยอยุธยาที่มีความเสียสละ และกล้าหาญ

ทำกันถูกต้องไหมคะหนูๆ

แบบทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1

เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษรในหมวด ข มาเติมหน้าหมวด ก ให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน
(คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

หมวด ก	หมวด ข
() 1.สถานที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยา	ก.เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำล้อมรอบ
() 2. กษัตริย์ผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี	ข.สมเด็จพระมหินทราธิราช
() 3. สาเหตุการอพยพคนมาสร้างเมืองใหม่	ค. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
() 4. แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านกรุงศรีอยุธยา	ง. 33 พระองค์
() 5.จำนวนกษัตริย์รวมทั้งสิ้นในอาณาจักรอยุธยา	จ. 417 ปี
() 6.การศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ทำให้เกิดความรู้สึก	ฉ. แม่น้ำลพบุรี ป่าสัก และเจ้าพระยา
() 7. การตอบแทนบุญคุณพระมหากษัตริย์ไทย	ช.สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
() 8.สาเหตุที่ทำให้กรุงศรีอยุธยาเสียกรุงทั้ง 2 ครั้ง	ซ. โรคระบาด ความแห้งแล้ง
() 9.ระยะเวลาที่อาณาจักรอยุธยาเป็นราชธานี	ฅ. บริเวณหนองโสน
() 10. สงครามยุทธหัตถี	ญ. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
	ฎ. หวงแหวน ภาควงมโหรีในประวัติศาสตร์ไทย
	ฏ. รักสามัคคี เป็นคนดีของชาติ
	ฐ. ขาดความรักความสามัคคี
	ฑ. แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน

เฉลยแบบทดสอบ
ก่อน-หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1
เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษรในหมวด ข มาเติมหน้าหมวด ก ให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน
 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

หมวด ก	หมวด ข
(ฅ) 1.สถานที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยา	ก.เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำล้อมรอบ
(ญ) 2. กษัตริย์ผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี	ข. สมเด็จพระมหินทราธิราช
(ซ) 3. สาเหตุการอพยพคนมาสร้างเมืองใหม่	ค. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
(ฉ) 4. แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านกรุงศรีอยุธยา	ง. 33 พระองค์
(ง) 5. จำนวนกษัตริย์รวมทั้งสิ้นในอาณาจักรอยุธยา	จ. 417 ปี
(ฎ) 6. การศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ทำให้เกิดความรู้สึก	ฉ. แม่น้ำลพบุรี ป่าสัก และเจ้าพระยา
(ฏ) 7. การตอบแทนบุญคุณพระมหากษัตริย์ไทย	ช. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
(ฐ) 8. สาเหตุที่ทำให้กรุงศรีอยุธยาเสียกรุงทั้ง 2 ครั้ง	ซ. โรคระบาด ความแห้งแล้ง
(ช) 9. ระยะเวลาที่อาณาจักรอยุธยาเป็นราชธานี	ฅ. บริเวณหนองโสน
(ข) 10. สงครามยุทธหัตถี	ญ. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
	ฎ. หวงแหวน ภาควงมโหรีในประวัติศาสตร์ไทย
	ฏ. รักสามัคคี เป็นคนดีของชาติ
	ฐ. ขาดความรักความสามัคคี
	ฑ. แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน

